

פרופ' יאיר רייזנר - קורות חיים – ספטמבר 2020

פרופ' יאיר רייזנר הוא אימונולוג בעל שם עולמי, מחלוצי השתלת מח עצם לחולים להם לא ניתן למצוא תורם מתאים מבחינה גנטית. מחקריו הובילו, בין השאר, לשתי פריצות דרך: ריפוי 'ילדי בועה' (SCID) על ידי השתלת מח עצם (אשר נוקה מתאי T) מאחד ההורים, וריפוי חולי לאוקמיה בעזרת מנות ענק של תאי גזע (megadose) היודעים לנטרל תאי T על ידי מנגנון ייחודי המכונה 'וטו' (אשר נחקר ביסודיות על ידי פרופ' רייזנר החל מאמצע שנות התשעים).

בשנים האחרונות ממשיך פרופ' רייזנר לחקור מנגנוני פעולה של תאים שיוצרים סבילות חיסונית, ובשנתיים האחרונות תיאר בהרחבה תאים שמשתיקים באופן ייחודי דחיית שתל, כגון תאי 'וטו' מסוג T שניתנים לגידול בתרבית לצורך השתלה. ניסויים ראשונים בחולי לאוקמיה, אשר בגלל גילם או מצבם הגופני אינם יכולים לעמוד בקרינה גבוהה, החלו בהנחייתו ובהשתפותו המלאה במרכז לחקר הסרטן ביוסטון (MD Anderson Cancer Center).

במקביל, מחקריו בעשור האחרון הצליחו לאפיין תאי אב מולטי-פוטנטיים בריאות, אשר ביכולתם לשקם ריאות פגועות במחלות ריאה שונות.

פרופ' רייזנר השלים את לימודי הדוקטורט בהצטיינות במכון ויצמן למדע ב-1978, ולאחר השתלמות בסלואון קיטרינג בניו יורק, החל את פעילותו במכון ויצמן ב-1981. בין השנים 2005-2014 שימש כראש המחלקה לאימונולוגיה. ב-2005 שימש כנשיא הראשון של האגודה הישראלית לתאי גזע. על תרומתו לקידום השתלות מח עצם זכה פרופ' רייזנר ב-2003 בתואר דוקטור של כבוד מאוניברסיטת פרוג'יה. באותה שנה אף נבחר על ידי רשת הטכנולוגיה העולמית כאחד מחמשת המדענים בעולם הרפואה שמחקריהם עשויים להשפיע ביותר על העשור הבא.

על מכלול עבודתו זכה פרופ' רייזנר לפרסים רבים, כולל: הפרס ע"ש בורטימר המוענק על ידי האגודה האמריקאית להשתלות מח עצם (1996), פרס רפפורט להצטיינות במדעי הרפואה (2014), הפרס לחלוצי השתלת מח עצם ע"ש Mechtild Harf המוענק על ידי DKMS בגרמניה (2018) ופרס א.מ.ת. להישגים במדעי החיים (2019).